

## **Köse Hasan** - (Orhan Kemal'in "Bereketli Topraklar Üstünde" adlı Romanı) **İçe Dönük**

**Karakter** Para kazanmak uğruna köyden kalkıp Çukurova'ya gelen Köse Hasan, üç arkadaş arasındaki en saf en pasif kişidir. Şehirde çalışıp kazandığı para ile kızına saç tokası ve tarak almak isteyen Hasan'ın hasta olup işe gidememesi ile hayatın gerçek yüzü ile tanışması bir olur. Cahil biri olmasına rağmen çok duygusal ve kızına düşün bir babadır. Arkadaşları tarafından bakılmayan bir ahırda ölüme terkedilen Hasan, ilaçsız ve tedavisiz günlerinde yine hiçbir şeyden isyan etmeyen olgun bir kişilik sergiler. Hidayetin oğlu hastalık döneminde kendisine yardımcı olmaya, bakmaya çalışır. Arkadaşlarından helallik alarak öyle kendi gibi sessizce ölüverir.

**Aktiviteler** Köse Hasan tıpkı diğer arkadaşları gibi sigara içer. Boş ve işsizdir. Çalıştığı dönemde fabrika ırgatbaşı onu sulu ve soğuk birime aldığı için geri dönüşü olmayan bir hastalığa yakalanır ve tedavisizlikten dolayı ölür.

### ÖRNEK ANILAR

**Çekingen** Arkadaşı Yusuf'a uyup geldiği Çukurova'da ne edeceğini bilemez bir halde bakman Köse Hasan, karşılaştığı olaylar karşısında hem çekingen hem de korkak bir tavır sergiler. Yusuf'un her dediğine onay veren Hasan, geri planda kalmayı tercih eder: "- İki birden "Doğru" dediler. Yusuf önden yürüdü. Ötekiler, ne olur ne olmaz gibilerden, geride kalmışlardı."

**Cahil** Köse Hasan okuma yazma bilmediği için her konudan geride kalan cahil biridir. Fabrikada kendisine soyadını soran sorumluya ne diyeceğini dahi bilemez:

"-Ha Soy adın ne?  
-Ne yutkunup duruyorsun, soy adın yok mu?  
-Yok.  
-Niye?  
-Biz köylüyüz, köy yerinde adet olmadığından...  
-Olmadığından ha? Ayı, kanun nedir bilir misin sen?  
Köse Hasan bön bön bakıyordu."

**Cimri** Çukurova'ya gelip bir iki günlük ağır çalışmanın ardından soğuktan hemen üşüten hasta olan Köse Hasan, feci bir halde yataklara düşer. Kendisine gripin vermek isteyen adama da kafasında para hesabı yaparak kendi kendine iyileşebileceğini söyler: "- Üstüne bir de Gripin yuttun mu, söker atar! Köse Hasan'ın birkaç kuruşu vardı var olmaya ama masrafa girecekti, değer miydi? Yurdunu yuvasını bırakıp yazının Çukurova'sına için beşin yoluna bakmak için gelmişlerdi. Onu da çaya ver, Gripin mırıpına ver... -Sağ ol, dedi. Geçer herhal..."

**Pişman** Hasta olduktan sonra Yusuf'un ve Ali'nin kendisini yok saymasını adeta kendisine yabancı gibi davranmalarına anlam veremeyen Köse Hasan, çok üzülür ve yerini yurdunu bırakıp onlarla geldiğine pişman olur: "Köse Hasan aç değildi ama arkadaşlarının hiç olmazsa buyur etmelerini bekliyordu. Etmediler. İçlendi. Böğüründeki sancıyı daha kuvvetle duymağa başladı. Anca beraber kanca beraberdi sözde. Hani? Neredeydi? Demek düşünmeye görmeliydi insan... Ne deyip de ardlarına takılmıştı sanki?"

**Duygusal** Ölmeden evvel kazandığı para ile kızının ondan istediği toka ve tarağı alır. Her ne kadar arkadaşları kendisine gereken özeni göstermese de onlara kızmayan Hasan, duygusallığı ile yaşadıklarını kaderine bağlar ve arkadaşlarından helallik isteyerek son arzusunu kızına hediyelerinin ulaşmasıdır: "Varın sağlıcakla gidin arkadaşlar," dedi. "Birlikte tuz, ekmek yedik. Ola ki bana hakkınız geçti. Artık eksik helal edin. Benim iflahım kesik, biliyorum. Buralarda kalır malırsam, siz de köye sağlıcakla varırsanız, Emine'nin kara gözlerinden bi güzel öpün..."